

Č. 3484.

Pozemková reforma. — Administrativní řízení (Podkarpatská Rus): * Bylo-li užívání pozemků za podíl naturálního výnosu oznámením pachtýřovým u soudu podle odst. 2. § 7 zák. č. 68/22 přeměněno v poměr pachtovní podle tohoto §, náleží i spory o výši úplaty do příslušnosti řádných soudů (odst. 7. § 7 cit. zák.).

Nález ze dne 12. dubna 1924 č. 5872).

V ě c: Bartoloměj L. a společníci v G. proti civilní správě Podkarpatské Rusi (zemědělský referát) v Užhorodě o úplatu za užívání pozemků.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

D ů v o d y: Podáním z 20. listopadu 1922 obrátili se st-lé na pastevní výbor při služnovském úřadě t-ského v B. se žádostí, aby byla stanovena výše pachtovného za pozemky v »Černém Močálu«, které náleží velkostatku Sch-skému a které st-lé mají v pachtu podle soudního výroku. Výnosem zmíněného služnovského úřadu z 29. prosince 1922 bylo st-lům oznámeno, že se pastevní výbor ve své schůzi z 29. prosince 1922 usnesl na tom, že st-lé jsou povinni platiti za pozemky, kterých v roce 1922 užívali a obdělávali, pachtovné v částce 138 Kč za 1 uh. jitro, v čemž jest zahrnuto i čistění odvodních kanálů. Nař. rozhodnutím — které bylo st-lům intimováno výn. služnovského úřadu z 19 dubna 1923 — zamítí žal. úřad odvolání st-lů potvrdiv rozhodnutí I. stolice.

Maje rozhodovati o stížnosti podané na toto rozhodnutí, musil se nss nejprve z povinnosti úřední zabývati otázkou, zda žal. úřad byl příslušným vydati úřední rozhodnutí. V tomto směru dospěl pak soud k tomuto závěru:

Jak patrně ze spisů správních, byl předmětem řízení, které bylo ukončeno vydáním nař. rozhodnutí, spor o výši úplaty za užívání pozemků ležících v Podk. Rusi, jež st-lé měli, jak nesporno, v roce 1922 v pachtu. O tomto sporu rozhodoval v I. stolici pastevní výbor, v II. stolici pak civ. spr. P. R. (zeměd. ref.) — tedy úřady správní. Ze spisů správních jest dále zřejmo, že st-lé tvrdili již při jednání před pastevním výborem, že pozemky, o jichž užívání jde, byly jim přiřknuty o k r. s o u d e m podle zák. ze 17. února 1922 č. 68 Sb., kterým se upravuje užívání pozemků v P. R. za podíl naturálního výnosu jich.

Tento zák. ustanovuje v § 1, že pachtýři (podpachtýři) neb jiní uživatelé rolí a luk, kteří za užívání těchto pozemků jsou podle úmluvy ujednané přede dnem 28. července 1921 povinni dáti druhé smluvní straně jako úplatu část naturálního výnosu těchto pozemků v roce 1921, jsou, pokud nedojde k jinaké úmluvě, oprávněni, dáti místo toho úplatu podle předpisů tohoto zák. V § 3 cit. zák. jsou pak obsaženy předpisy o způsobu a výši této úplaty.

Podle § 5 cit. zák. rozhodují o všech sporech na základě předpisů §§ 1—4 tohoto zák. mezi účastníky vzešlých úřady správní, totiž, jak patrně z ustanovení § 5 cit. zák. ve spojitosti s čl. III. nař. z 21. května

1921 č. 201 Sb. a s čl. II. č. 1 nař. ze 16. března 1922 č. 104 Sb., v I. stolici pastevní výbor, v II. stolici pak civ. spr. Podk. Rusi (zeměd. ref.).

Cit. zák. obsahuje pak v § 7, odst. 2, ustanovení, že o z n á m í - l i pachtýř (podpachtýř) neb jiný uživatel do 30. dubna 1922 u příslušného okr. soudu, že si ponechá pozemky v pachtu (podpachtu) na pachtovní rok 1921/22, vzejde za podmínek tímto § ustanovených mezi ním jakožto pachtýřem (podpachtýřem) a druhou smluvní stranou pro pachtovní rok 1921/22 p o m ě r p a c h t o v n í (podpachtovní). Podle § 7. odst. 7 téhož zák. rozhodují o sporných otázkách vznikajících z pachtovního poměru tímto § upraveného soudu.

Z ustanovení § 7, odst. 2 a 7 cit. zák. jde tedy na jevo, že jakmile onen poměr, který tu byl ohledně užívání pozemků za podíl naturálního výnosu (§ 1 cit. zák.) v roce 1921, přemění se následkem oznámení pachtýřova učiněného ve smyslu odst. 2. § 7 u okr. soudu, v pachtovní poměr upravený v § 7, jsou v ý l u č n ě s o u d y příslušny k tomu, aby rozhodovaly t a k ě o všech sporných otázkách, jež se týkají v ý š e ú p l a t y, kterou má pachtýř plniti v základě pachtovního poměru upraveného § 7.

V daném případě jest nesporné, že st-lé měli pozemky, o něž jde, v užívání v roce 1922; jak bylo již uvedeno, tvrdili st-lé při jednání před pastevním výborem, že pozemky, o jichž užívání jde, byly jim p ř i ř k n u t y o k r. s o u d e m podle cit. zák. č. 68/22; tím tvrdili tedy st-lé, že vzešel mezi nimi a vlastníkem pozemků v roce 1922 p a c h t o v n í p o m ě r v e s m y s l u § 7 c i t. z á k. Existence takového pachtovního poměru nebyla — podle spisů — správnými úřady vzata v pochybnost. Vzešel-li však mezi st-li a vlastníkem pozemků pachtovní poměr ve smyslu § 7 cit. zák., pak podle toho, co svrchu bylo uvedeno, náležel spor o výši úplaty za užívání pozemků, o něž jde, výlučně do příslušnosti ř á d n ý c h s o u d ů a nebyl tedy pastevní výbor příslušným, aby v daném případě o takovémto sporu rozhodoval. Učinil-li tak, pak jest výrok jeho aktem úřadu nepřislušného, tedy aktem zmatečným.

Ježto žal. úřad potvrdil instančně tento zmatečný akt, odporuje výrok jeho zák.

Bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss, aniž by se soud mohl zabývatí meritorními námitkami stížnosti.

Č. 3485.

Administrativní řízení (Slovensko): Rozhodnutí generální paritní komise při Slovenském úřadu práce pro úpravu služebního poměru zaměstnanců zemědělských a v zemědělském průmyslu jest konečným ve všech případech, též pokud jde o útraty řízení.

Nález ze dne 12. dubna 1924 č. 5873).

V ě c: Eduard D. v T. proti ministru čsl. republiky s plnou mocí pro správu Slovenska stran odmítnutí odvolání ve věci útrat řízení před generální paritní komisí pro Slovensko.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Rozhodnutím z 5. ledna 1922 potvrdila generální paritní komise při Slovenském úřadu práce pro úpravu služebního poměru za-